

DUIVELS
ONDER
ELKAAR

Richard Platt

DUIVELS ONDER ELKAAR

Een diabolische correspondentie
in de traditie van C.S. Lewis

Brevier

Originally published in the U.S.A. under the title:
As One Devil to Another, by Richard Platt

Copyright © 2012 by Richard Platt
Dutch edition © 2013 by Brevier Uitgeverij with permission of
Tyndale House Publishers, Inc. All rights reserved.

© 2013 Brevier uitgeverij
Madrigaal 11 – Kampen

Vertaling: Arend Smilde
Omslagontwerp: Bas Mazur
Opmaak binnenwerk: Stampwerk

ISBN: 9789491583063
NUR: 302

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden ver-
veelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand
of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, zonder voor-
afgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

*Hoc opus
et
C.S. Lewis
magistro meo
pro Deo laboranti
et
Susan
uxori meae
a Deo datae
laetissime
dedico*

*We are often unable to tell people what they need to
know, because they want to know something else.*
GEORGE MACDONALD

Woord vooraf

Dit is het boek dat ik nooit verwachtte. Dit voorwoord had ik nooit gedacht te zullen schrijven.

Duivels onder elkaar is een geweldige prestatie, het mooiste voorbeeld van het genre “duivelsbrieven” sinds C.S. Lewis daar een groot publiek mee bereikte. Dit boek is scherper van toon dan enig werk van Lewis, maar hij zou die toon vast en zeker gekozen hebben als hij de afgrond van moreel relativisme had gezien waarin we vandaag moeten leven.

De vertelstem van *Duivels onder elkaar* is haast niet te onderscheiden van die van Lewis. Het leest alsof Lewis het zelf geschreven had. Er zijn veel passages die hij niet had kunnen verbeteren. Ik zit nu al schrijvend mijn hoofd te schudden omdat ik het nog steeds niet goed geloven kan; maar telkens wanneer ik dit verbazende boekje opensla, blijkt het toch werkelijk waar te zijn. *Duivels onder elkaar* draagt het stempel van iets dat niet gemaakt maar geschonken is.

De opdracht van het boek wijst er al op, terecht, dat dit een eerbetoon is. Er zijn veel boeken over Lewis en zijn werk geschreven. Dit is het eerste boek dat het werk van Lewis vooruit helpt. Mijn hoop is dat *Duivels onder elkaar* een brede kring van lezers zal vinden en uiteindelijk een nieuwe generatie naar Lewis zal leiden. Hij zou blij geweest zijn met een zo goede leerling.

Walter Hooper
Oxford, herfst 2011

Aan de lezer

C.S. Lewis schreef in zijn voorwoord bij *Brieven uit de hel* in 1941 dat hij niet van plan was te onthullen hoe de diabolische briefwisseling hem in handen gekomen was, omdat hij vreesde voor misbruik door “kwaadwillende of heethoofdige mensen”. Nu het ook mij is overkomen, stel ik de lezer graag gerust met de verzekering dat ik niet kwaadwillig of heethoofdig ben. Toch adviseer ik er voorzichtig mee om te springen. *Wishful thinking* bestaat nog altijd in de hel zoals op de aarde, en de duivel is nog steeds een leugenaar.

R.L.P.
herfst 2011

Brief I

Beste Breeksteek,

Volgens het zojuist binnengekomen rapport van de Hogeschool Voor Verleiding ben jij een duivel van formaat – of beter gezegd: opgezweept en aangevuurd door mijn voortdurend waakzaam oog zul jij dat ooit worden. Het is voor mij een grote vreugde dat ik een al zo gevorderde pupil in handen krijg om die te kneden naar mijn eigen volmaakte beeld en gelijkenis. Het werd ook hoog tijd!

Mijn grote broer wilde jou voor zichzelf hebben. Ik kan het hem niet kwalijk nemen. Als eregast en spreker bij de diploma-uitreiking van de HVV kon hij wel op enige privileges aanspraak maken. Maar de Raad van Bestuur achtte het geen geschikte combinatie. Men had gezien hoe je Gevreesde Oom, met gepaste gretigheid, de heerlijkste stukjes van jouw incompetente neefje verslond – en toen het laatste gekrijs tegen de wanden van de eetzaal weerkaatste (altijd een zinvol onderdeel van de plechtigheden om het jonge volk nog eens te wijzen op

het loon van mislukking in dienst van de Hel), besloot de Raad dat het wellicht voor beide partijen ontregelend zou werken als jij nu dezelfde mentor toegewezen kreeg. Bij hem viel dit besluit niet in goede aarde. Als satanisch egoïst, compleet gespeend van mededogen, is je oom voor mij altijd een bron van inspiratie geweest; maar als broer had hij zich tegenover mij wel iets eleganter kunnen opstellen – zeker nu hij de Gouden Doornenprijs heeft gekregen. Dat zou genoeg moeten zijn om de honger naar waardering van een duivel te stillen, althans voor enige tijd.

Het is waar: hij heeft zich roemvol onderscheiden in de strijd van Zijne Infernale Majesteit tegen het beleg van de Vijand op aarde. Van mijn broer heb ik meer geleerd over de Sluwe Zwarte Kunst der Verleiding dan van wie ook. Aan zijn onafgebroken inspanningen en aan die van talloze andere zeer getalenteerde duivels, zoals ik, is het te danken dat de aarde in onze handen blijft. Onze volstrekte afwijzing van de Vijand en onze vastberaden weigering om ook maar één gedachte te wijden aan Zijn bespottelijk gebazel over Verlossing en Genade zal jou vast en zeker tot inspiratie zijn.

Ik heb gezien dat jouw diabolische kanselier Dr. Glipdraai me voortreffelijk materiaal heeft gestuurd na zijn recente verblijf in ons Instituut voor Heropvoeding. Voor een frisse kijk op de dingen, voor nieuwe inzet en motivatie, gaat er toch maar niets boven zo'n uitstapje. Bij de spullen van je neef heb je ongetwijfeld het rijk geïllustreerde boekje gevonden over het Huisje van de Bovenmeester, zoals iedereen hier het met enige vertede-

ring noemt, en al het heerlijk dat daar wordt geboden als beloning voor ondermaatse prestaties. Het personeel heeft echt plezier in zijn werk. *Jij* hebt er niets van te vrezen – tenminste: nog niet – zolang je maar precies de aanwijzingen van je meerderen opvolgt.

Jij hebt er geen idee van hoeveel spanning en irritatie je Gevreesde Oom en ik hebben te doorstaan door incompetent verleiders en door wat zij ons allemaal aandoen. Hij is wel enigszins schadeloosgesteld voor de stekende hongeraanval na het verlies van de laatste cliënt van je neef. Het gewezen verleidentje vormde een heerlijke schotel op jouw afstudeerfeest, of niet soms? Jij mag dan met de hoogste cijfers afgestudeerd zijn, maar je had moeten bedenken dat jouw Oom als eregast recht had op de lekkerste delen. *Ik* begrijp best dat de knauw die jij hem gaf onbedoeld was, puur gevolg van verhitting, van de feestelijke opwindende op dat moment, en van jeugdige onbezonnenheid – hoewel ik je als nieuwe mentor zou willen adviseren in de toekomst meer vooruit te denken. Je enthousiasme is minder aanstekelijk dan je misschien denkt. Het was je redding dat de kanselier moest lachen om je stommiteit, anders waren de gevolgen ernaar geweest. Geduld, jongen, geduld. Ik weet wel dat deze eigenschap een vinding van de Vijand is, maar zoals veel van wat Hij maakt, laat ook dit zich wel ombuigen naar onze bedoelingen.

Maak mij geen verwijten als jij meer lustte dan jou toekwam, zodat de Infernale Veiligheidsdienst je moest komen helpen dat laatste lekkere plakje op te hoesten. Het zal een troostende gedachte voor je zijn dat je

Gevreesde Oom het zich des te beter liet smaken door de geleiachtige substantie en door het donkere vuur van jouw teleurstelling die met dit stuk van je neef langs zijn lippen naar binnen gleed. Jij hebt toch ook wel genoten van je aandeel in de hapjes en drankjes? Voldeden ze aan je verwachting? Je hebt nu eindelijk geproefd wat de beloning is op al onze inspanningen, een loon waar jij als jongere alleen nog maar van gehoord had. Je hebt zelf gezien dat de Hel genoegens verschaft die de Vijand niet in huis heeft. Geen muziek kan het halen bij de laatste schrille kreten van een mislukte ziel. Ik ben blij dat wij samen deze kostelijke maaltijd hebben kunnen gebruiken en elkaar nu begrijpen.

Je cijferlijst is indrukwekkend. Bravo, ventje! Ik zeg dit niet alleen als nieuw Departementshoofd voor Ontwikkeling van Jonge Verleiders, maar als oom en, uiteraard, als vriend. Niet eerder heeft de Hogeschool Voor Verleiding een zo veelbelovende alumnus opgeleverd, na mijzelf: Summa cum laude afgestudeerd in Twijfel zaaien, Pronkzucht wekken, Waarden verwateren, Geweten verdampen, Souplesse verjagen, Ego vergroten (hoewel dit tegenwoordig niet moeilijk meer is, zoals jij ook wel ziet), Geestelijke Hoogmoed bouwen. Dit laatste is, zoals je weet, de sluwste kunst van allemaal. Het zal in je opleiding wel ter sprake zijn gekomen dat dit laatste een specialisme van mij is. Wat zullen wij later plezier hebben bij het uitwisselen van verhalen!

Ik zag dat je bij de Essayprijsvraag slechts een eervolle vermelding hebt gekregen. Je keuze voor een zo gemakkelijk onderwerp als Wellust Kweken heeft misschien

niet in je voordeel gewerkt. Maar als het teleurstellende resultaat komt van een gebrek aan vaardigheden op dit punt, dan is het niet erg en is er geen reden tot zorg. Misschien heb je niet goed opgelet bij de vervelende films die je verplicht moest uitzitten. Maar dat is je niet kwalijk te nemen. De moderne wereld heeft voor ons te weinig uitdagingen. De richting van de huidige mode is al geheel de onze. Verder zie ik dat je maar een zesje had voor je optreden als Engel des Lichts op de paradeplaats. Maar ook daar moet je niet over inzitten. Ondanks het voortdurend schrijven van het leven in een gevallen wereld, en ondanks de onmetelijke bewijzen van het tegendeel, zijn er toch maar heel weinig mensen die echt geloven in ons bestaan of in andere dingen die zij door hun geestelijke blindheid niet kunnen zien. Intussen heeft toch iedere techniek zijn nut. Wij zullen hiermee aan de slag gaan. Je kunt erop rekenen dat ik je in de gaten houd.

In mijn volgende brief neem ik de Eerste Beginselen door. Daarna zullen we ons gaan richten op de heikele vraag hoe jij de ziel van je eerste cliënt gaat verwerven voor Zijne Infernale Majesteit.

Met warme groeten van
je toegenegen oom en mentor,
Slagraap

Brief II

Beste Breeksteek,

Als pas afgestudeerde cadet zul jij graag met de meest geavanceerde verleidingstechnieken laten zien wat je waard bent. Ik acht het mijn taak als oom, mentor en vriend jou te helpen scherp te blijven en een evenwichtige kijk op de zaak te houden. Als er iemand is die het goede met jou voorheeft, ben ik het wel. Wat de Vijand met de mensen van plan is, althans in hun vroege aardse leven, is in grote lijnen heel eenvoudig en transparant. Dat is ook niet anders te verwachten bij een plan voor het gehele mensdom. Hij heeft geen geheimen, dat beweert Hij althans, hoewel het duidelijk een leugen is, want Zijn plannen met een menselijk *individu* zijn gewoonlijk verborgen, ook voor de mensen zelf. Als Hij begrip vergunt, dan is het vaak pas achteraf, nadat wij verslagen zijn. Dan kan Hij zich verkneukelen over zijn triomf. Wij dienen onze inspanningen daarom zoveel mogelijk te richten op het grote geheel, waar Zijn

plannen wel te doorgronden zijn. We zullen een paar basisprincipes doornemen en we beginnen met iets moois: de Demonische Deugden.

Deugd is niet maar één eigenschap naast andere, het is een mentale gewoonte. Het gaat hier om een notie die teruggaat tot ver vóór de aardse moderne periode van de Vijand. De vier aardse elementen van Demonische Deugd die wij hanteerden vóórdat de Vijand ons noopte om nog drie andere in te stellen, meer toegesneden op het geestelijk leven, zijn: Lafheid, Overdaad, Onrechtvaardigheid en Matheid. Ook zonder de andere drie zijn deze vier genoeg voor een effectief optreden.

Lafheid is een duidelijke zaak. Ze is gemakkelijk te verhullen met een bekentenis op humoristische toon, hoewel zoiets bij domme mensen soms moeilijk van de grond komt. Wat dat betreft is deze deugd uitzonderlijk, want voor de rest kunnen domme mensen zowel vermakelijk als bijzonder nuttig zijn. Lafheid kan niet bestaan als er geen angst voorhanden is. Als iemand in gevaar is gebracht en denkt immuun te zijn voor dat gevaar, en er daarom prat op gaat dat hij niet bang is, dan hebben we te maken met een domoor. Wat we niet moeten hebben is dat een mens het gevaar dat de Vijand op zijn weg brengt gewillig tegemoet treedt en doelbewust of uit plichtsbesef zijn angst weet te bedwingen. Met de subtielere vormen van angst moeten wij heel voorzichtig opereren. Heeft een mens bijvoorbeeld besloten de Weg van de Vijand op te gaan, dan moeten we zorgen dat zo iemand bang wordt dat hij zich belachelijk maakt, en verhinderen dat die angst wordt overwonnen.